

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

Yönetici Özeti

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) tarafından Ek-1’de yer alan kişilerin katılımı ile İstanbul’ da Hava Ulaşımını Kolaylaştırma Komitesi (HANKOK) toplantısı düzenlenmiştir. SHGM Genel Müdürü Prof. Dr. Kemal YÜKSEK’ in yaptığı açılış konuşması ile başlayan toplantıda, katılımcılara sektörü ilgilendiren Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü faaliyetleri, Kurumsal Dönüşüm Modeli ile Yeni Otomasyon Sistemi hakkında kapsamlı bilgi verilmiş ve HANKOK toplantılarının önemini vurgulanmıştır.

Açılış

Toplantının koordinatörlüğünü gerçekleştiren Havaalanları Daire Başkanlığından Sertan ALBUZ tarafından, Yeni Otomasyon Sisteminin Havaalanları Daire Başkanlığı bünyesindeki uygulamaları hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca, hava ulaşımının kolaylaştırılması kapsamında Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından yayımlanan Annex 9 dokümanı başta olmak üzere, uluslararası ve ulusal mevzuatlar gereği kurulmuş olan HANKOK’ un havacılık sektöründeki ilgili tüm paydaşlar arasında işbirliği ve paylaşım konusunda önemli bir platform olduğu vurgulanarak, bir önceki toplantıda alınan kararlarla ilgili katılımcılara bilgilendirme yapılmıştır.

Bir önceki toplantının kararlarına ilişkin görüşmelere geçmeden önce, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürü Dr. Osman KAN tarafında, Genel Müdürlüğümüz bünyesinde uygulanan Kurumsal Dönüşüm Modeli ile ilgili görüşleri dile getirilmiş ve bu modelin uygulanmaya başlamış olmasından dolayı duyduğu memnuniyet belirtilmiştir.

Bir Önceki Toplantının Kararlarına İlişkin Görüşmeler

Karar No:1 e-Pasaport uygulaması olan meydanların incelenerek bu konuda ülke olarak ne aşamada olduğumuzun raporlanması.

Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığından Nuri BALÇIK tarafından, Genel Müdürlüğümüz adına konuyla ilgili kısa bir bilgilendirme yapılarak, Emniyet Genel Müdürlüğünden katılım sağlayan katılımcıların detaylı bilgi vereceği belirtilmiştir.

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünden Komiser Yekta CAYMAZ tarafından, sistemin kurulduğu günden bugüne kadar geçen süreçte bu otomatik geçiş sistemleri için oldukça iyi adımlar atıldığı ifade edilmiştir. Normalde 10 pasaport polisi tarafından yapılması gereken işlemlerin, e-pasaport sistemi ile yapıldığı belirtilmiş ve dijitalleşmeye yönelik yapılan bu çalışmalarda %25’li seviyelere ulaşıldığı ifade edilmiştir. Sistem tarafından, parmak izi doğrulaması ve IP kameralar vasıtasıyla fotoğraf alındığı, dolayısıyla çok kapsamlı kontrollerin yapıldığı ve böylelikle biyometrik verilerle de karşılaştırma yapıldığı ifade edilmiştir. Aynı zamanda pasaport üzerinde bulunan çiple bilgilerin alındığı ve herhangi bir aksaklığın şu an için yaşanmadığı belirtilmiştir. Kontrolsüz geçişlerle alakalı işlemlerin de Daire Başkanlıklarınca takip edildiği belirtilerek, insan kaynaklı yapılan işlemlere göre, otomatik geçiş sistemlerindeki hataların çok çok daha düşük olduğunun görüldüğü vurgulanmıştır.

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

Konuyla ilgili olarak söz alan Antalya TAV Fraport Terminal İşletmeciliğinden Operasyon ve Güvenlik Direktörü Oğuzhan KARATÜRK tarafından, terminallerinde inşaat sürecinin sona yaklaştığı ve tam kapasite ile çalışmaya başlayacağı belirtilmiştir. Bu hızlı geçişlerle ilgili Antalya'nın ciddi şekilde ihtiyacının olduğu vurgulanmıştır. Çünkü charter bir havalimanı olması hasebiyle bütün yolcu yoğunluğu 4 aya yoğunlaşmış oluyor. Dolayısıyla yolcularımızın büyük çoğunluğu zaten yaz aylarında gelmiş oluyorlar ve buradaki yoğunluk gerçekten çok ciddi şekilde sıkıntı yaratıyor. Hem Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yetkilileri, hem de Emniyet Genel Müdürlüğünün yetkilileri burada iken sormak istiyorum. Bu yatırımı DHMİ Genel Müdürlüğü mü yoksa Emniyet Genel Müdürlüğü mü yapacak? Kim tarafından yapılacaksa, sezonun yaklaşması ve inşaat sürecinin bitmesine az bir zaman kalmasından dolayı çok hızlı yapılması gerekiyor. Bu konuda bilgi almak istediğini ifade ederek sözlerine son vermiştir.

Antalya Hudut Mülki İdare Amiri Dr. Suat SEYİTOĞLU tarafından, bürokratik olarak hangi engele takıldığımızın netleştirilmesi gerekmekte, aksi bir durumda kendilerinin olayı takip edemeyeceği belirtilerek, havalimanı tam kapasite ile işe başladığı zaman hızlı geçiş sistemleri ile ilgili uygulamalarda yaşanan sıkıntıların çözülmüş olması gerektiği belirtilerek bilgi almak istemiştir.

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü yetkilileri tarafından, otomatik geçiş sistemlerinin kurdurulması yönünde Ticaret Bakanlığı bünyesinde yasal bir zorunluluk olduğu ifade edilmiştir. Otomatik geçiş sistemlerinin yerli ve milli kuruluşlar tarafından yapıldığı ve bunların havalimanlarına kurulması için Emniyet Genel Müdürlüğünde bir bütçe kalemi olmadığı dolayısıyla işletmecilerden destek alındığı belirtilmiştir.

TAV Ege Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.' den İşletme Koordinatörü Işıl NARİN tarafından konuyla ilgili bilgi verilmiştir. Şöyle ki, normalde terminal işletmecilerinin Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünden onay alma zorunluluğu bulunduğu ifade edilmiştir. İşletmeciler olarak güvenlik komisyonu kararıyla e-border' e geçiş kararının çıkartıldığını sözlerine eklemiştir. Sistemsel altyapının tek bir firma tarafından yapıldığı belirtilmiş, başka bir firma ile anlaşma yapılacaksa Emniyet ile mutabakat sağlanması gerektiği ifade edilmiştir. Sistemin alınmasına, yani ücretin ödenmesine ilişkin bir güvenlik kararı alınmadığı için, oluşan meblağın işletmeler tarafından karşılandığı vurgulanmıştır. Bu rakamların da, küçük maliyetler değil büyük maliyetler olduğu dile getirilmiştir. Sonrasında, sistemin kurulumunun gerçekleştirildiği ve tüm onaylardan sonra Emniyet yetkililerince içindeki yazılımın kontrol edildiği ifade edilmiş ve sonrasında pasaport polislerine eğitim verilerek sistemin aktif hale getirildiği belirtilmiştir. Tüm yazılım ve güvenlik kısımları Emniyet tarafında, cihaz ve/veya sistemin temin edilmesi Terminal İşletmecilerinde, onay süreçleri ise hem Emniyet tarafında hem Devlet Hava Meydanlarında olduğu ifade edilmiştir.

Işıl NARİN tarafından, pasaport geçiş noktalarında personel olmaması sebebiyle çok fazla tıkanma noktalarının olduğu ve bu gecikmelerinde şirket içi hedeflerinin olumsuz etkilendiği ifade edilmiştir. İzmir Havalimanında giden yolcu kısmında 2, gelen yolcu kısmında 2 olmak üzere toplam 4 adet e-pasaport noktasının bulunduğu belirtildi. Cihazlarda yaklaşık 20 saniyede bir yolcunun geçişinin sağlandığı, herhangi bir sıkıntının olmadığı, ancak hem yurtdışı çıkış harç pulunu kontrol etmesi hem de pasaportlara damga vurması için mutlaka bir pasaport

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

polisinin beklemesi gerektiği ifade edilmiştir. Burada tüm yetkililer varken, bu sürecin biraz daha yumuşatılıp değiştirilebiliyorsa yani direk e-border'ı tek başına yolcu kullandıktan sonra herhangi bir pasaport polisi ile karşılaşması gerekmiyorsa, direkt olarak x-ray' e geçecekse, bunun aktif şekilde kullanılabileceği belirtilmiştir. Ayrıca, e-border' lardan geçebilen pasaportun mutlak surette Türkiye'den alınması gerektiği ifade edilmiştir. Bir şekilde Frankfurt konsolosluğundan alınan pasaportların e-border' da çalışmadığı belirtilmiştir. Çipli pasaportlarda sıkıntı yaşanmadığı ancak eski pasaportlar özellikle yeşil pasaportlarda, okumada sıkıntı yaşanabildiği dolayısıyla eğer bir şekilde fiziki olarak pasaport polisine ihtiyaç kalmazsa sistemin daha aktif bir şekilde kullanılabileceği ifade edilmiştir.

Daha sonra, İGA İstanbul Havalimanı İşletmesinden APOC & Terminal Operasyonları Direktörü Fatih MERE tarafından, burada esas konunun biraz önce hanımefendinin de bahsettiği gibi biyometrik okuma hatası olduğu belirtilmiştir. Aksaklıkların %21'inin yurt dışı temsilciliklerden alınan pasaportların okunmamasından kaynaklandığı, diğerlerinin ufak tefek teknik sorunlar olduğu ki, bu teknik sorunların zaten Emniyet Genel Müdürlüğü ile koordineli şekilde çalışılarak azaltıldığı ifade edilmiştir. Biyometrik verilerin okunmaması sorununa ilişkin bir önerilerinin olduğu, yurtdışı temsilciliklerimizden alınan pasaportların parmak izi hatası verdiği dolayısıyla, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden yetkililer tarafından, bu verilerin havalimanlarında alınabilmesi ve teknik aksaklıkların da sıfıra indirilmesi durumunda e-pasaport kullanım oranlarının %20 oranlarından % 80-90' lara çıkartılabileceği belirtilmiştir. Şu anda havalimanımızda 35 tane e-pasaport kabini olduğu, yolcunun yapacağı seyahati daha konforlu hale getirmek için pasaport geçişlerinde yaşayacağı zaman kaybının en aza indirilmesinin önem arz ettiği vurgulanmıştır.

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK tarafından, sunulan önerinin netleştirilmesi adına, yurtdışı temsilciliklerinden alınan pasaportlarda eksik alınan parmak izi (biyometrik veri) verilerinin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden görevli personel tarafından tekrar alınmasının mı ya da sıfırdan alınıp sisteme mi işleneceğinin netleştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Türk Hava Yolları Yer İşletme Başkanı Murat YÜZBAŞI tarafından, konuyla ilgili katkıda bulunmak istenmiştir. E-pasaport noktalarında geçişlerde, yukarıda bahsedilen sorunlara ilave olarak farklı sorunların da yaşandığı belirtilmiştir. E-pasaport noktasında kullanılmakta olan fotoğraf makinesinin küçük yaşta çocukların yüzlerini tanımak için bazen yetersiz kaldığı (belli bir açının altında olan yolcular için fotoğraf makinesinin açısı değiştirilmediği için) dolayısıyla ailesiyle birlikte geçiş yapmak isteyen yolcuların sorunlar yaşadığı ifade edilmiştir. Bununla birlikte geçiş yapılan yerin dar ve iki taraflı camlı geçiş olduğunu, ellerinde küçük çantalarda olsa yolcuların yaşanan sorunlarda geri çıkması gerektiği ve bunun kolay olmadığı belirtilmiştir. Uçağa yetişmek için acele eden yolcuların zaman zaman, sorun yaşadıkça oradaki polis memurlarıyla münakaşa yaşadığı ve bazı olumsuzların da olduğu ifade edilmiştir.

Daha sonra söz alan Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yer İşletme Grup Başkanı ve TÖSHİD temsilcisi Boğaç UĞURLUTEĞİN tarafından, Pegasus havayolları olarak özellikle Sabiha Gökçen Havalimanı'nda oldukça memnun oldukları ve diğer havalimanlarında da yaygınlaştırılmasının çok önemli olduğu vurgulandı. Taraflarınca katılım sağlanan konferanslarda, fuarlarda, yurt dışında tek konunun havalimanlarındaki kesintisiz operasyon,

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

dijital geçiş, yolcular için kolaylık, işletmeler için kolaylık, emniyet için kolaylık olduğu belirtilmiştir. Dijitalleşmenin, insan hatasını minimize eden bir durum olduğu vurgulanmış ve dolayısıyla, bu uygulamayı ve ilerleyen dönemde uygulamaya alınacak buna benzer uygulamaların desteklendiği belirtilmiştir. Diğer havalimanlarında da bu tür sistemlerin uygulanmasını istiyoruz. Ancak, e-pasaport sayısı 1-2 olduğu zaman emniyet açısından çok verimli olmuyor. Çünkü, bu sayıdaki bir havalimanında emniyet yetkililerinin bir pasaport memuru görevlendirmesi gerekiyor. Dolayısıyla e-pasaport banko sayısına en az 5 ile başlanması emniyet açısından da verimli olacaktır. Geliş e-pasaport bankolarında uygulama gidiş e-pasaport bankolarına kıyasla biraz daha zor. Çünkü özellikle satın alınan yurtdışı harç pulunun alınıp alınmadığı sistemde görünmüyor. Dolayısıyla pasaport memurlarının, manuel kontrol yapması gerekiyor. Burada bir entegrasyon yapılması gerekiyor çünkü yılbaşı itibariyle havalimanlarındaki kioskların kalkacağını biliyoruz. Havalimanlarında kaoslar yaşanabilir, insanlar ilgisiz bir şekilde gelip orada yurtdışı çıkış harcı ödemesi yapamadıklarında sıkıntılı durumlar oluşabilir. E-pasaport noktasında ilave bir şey yapıldı mı bilmiyorum, en son bildiğim hazır değildi. O konuyla alakalı yeni yıl itibariyle otomatik geçiş sistemlerinde de entegre olacağını ve herhangi bir sorun olmayacağını öngörüyoruz. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden personelin havalimanlarında görevlendirilmeleri, yurtdışı temsilciliklerinden alınan pasaportlara sahip vatandaşların e-pasaport bankolarında geçişte yaşamış oldukları sorunlarının (biyometrik verileri-parmak izleri) daha kolay ve hızlı şekilde çözülmesini sağlayacaktır.

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK tarafından, konuyla ilgili Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne resmi yazı ile durumun bildirilmesi istenmiş ve bu durum karara bağlanmıştır. (**KARAR 1**) Resmi yazı içerisinde, ilk olarak yurtdışı çıkışları yüksek olan havalimanlarında personel görevlendirilmelerin Genel Müdürlüklerince yapılmasının yararlı olacağını ifade edilmesi gerektiği belirtilecektir. Bununla birlikte, sorunu tam olarak tespit edebilmek konusunda fikir birliğini sağlamak adına, diğer ülke uygulamalarına bakılarak e-pasaport bankolarından geçişlerde kullanılan pasaportlarda parmak izlerinin hepsinin mi alınması yoksa iki tane parmak izinin mi alınması gerekiyor. Sistem, 10 parmağın parmak izini de mi kontrol ediyor yoksa iki parmağın izini mi kontrol ediyor? Yüz tanıma da yaptığına göre sistem, parmak izi alınma işleminin iki parmak olarak yapılmasının yeterli olup olmayacağını değerlendirilmesi istenmiştir.

Devamında, Favori Çukurova Havalimanından Genel Müdür Yardımcısı Göksu GÜNEY tarafından, yaptıkları analizler çerçevesinde daha az Türk vatandaşının yaşadığı yerlerden pasaport alan vatandaşların e-pasaport bankolarından geçişlerinde çok sorun yaşanmadığı, daha çok Türk vatandaşının yaşadığı yerlerden pasaport alan vatandaşların e-pasaport bankolarından geçişlerinde sorunların daha çok yaşandığı ifade edildi. Bunun sebebinin ise, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden personelin o yerlerde görev yapmıyor olmasından dolayı, pasaport işlemleri Dışişleri Bakanlığı personeli veya sözleşmeli personel tarafından yapılıyor olmasından kaynaklı olabileceği belirtilmiştir.

Sistem sadece Türk vatandaşlarının sahip oldukları pasaportlar ile e-pasaport bankolarından geçişlere izin vermekte ancak Ülkemizde bulunan yabancı vatandaşlarının sayısı günbegün artmakta, dolayısıyla da e-pasaport bankolarından ikamet belgeleri olsa dahi, Türkiye

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

Cumhuriyeti pasaportları olmadıklarından e-pasaport noktalarından geçiş yapamadıkları ifade edilmiştir. Eğer, sistem ikamet belgelerini okumak için iyileştirilebilirse, Antalya gibi şehirlerimizde yaşayan ve ikamet belgesi olan yabancı ülke vatandaşlarının da e-pasaport bankolarından geçiş yapabileceği belirtilmiştir.

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünden Yekta CAYMAZ tarafından, pasaport okutmadan e-pasaport bankolarından geçişlerin mümkün olmadığını belirtilmiştir. Pasaport kanununun içerisinde “muteber bir belge” olması gerektiği net olarak açıklandığından, Ülkemizde Göç İdaresi Başkanlığı tarafından verilen geçici koruma kimlik belgelerinin, Pasaport Kanununda yer alan muteber bir belge tanımına, ikamet belgelerinin de eklenmesi gerekeceği ifade edildi.

Göç İdaresi Başkanlığı Sınır Yönetim Genel Müdürlüğünden Sınır Kapıları Daire Başkanı Cem ÖZOĞLU tarafından konuyla ilgili olarak, ikamet kartı alan bir yabancının biyometrik verilerinin sistemin işlendiği, ikamet kartını değil pasaportunu da gösterse parmak izi verirse çekilebilir. Ama şu anda göç net sisteminden parmak izi verdiğinde sistemin okuyabileceği belirtilmiştir. Şu an mümkün olmadığı ancak ileride göç net veri tabanı ile sistem konuşabilirse yapılamayacak bir şey olmadığı ifade edilerek, verilerin büyüklüğü düşünüldüğünde bunun çokta kolay olmadığı belirtildi.

Karar No:2 Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO)' nden ülkemize gelen Çalışma Kağıtları (Working Paper) ile ilgili üniversitelerimizin özellikle Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencilerine tez çalışma konusu olarak çalışma yapılması adınının atılması,

Üniversitelere havayolu ulaşımında Engelli veya Hareket Kabiliyeti Kısıtlı Yolcu (PRM) sayılarının standart olup olmayacağına yönelik tez çalışması yapılması adınının atılması.

Havaalanları Daire Başkanlığından Sertan ALBUZ tarafından, Genel Müdürlüğümüz bünyesinde hayata geçirilen ve öğleden önce ki oturumda genişçe yer verilen Kurumsal Dönüşüm Modeli kapsamında eğitim içeriklerinin hazırlanması ve ICAO ile işbirliği anlamında yapılan çalışmalar hakkında bilgi verildi. Süreç içerisinde gerekli bilgilendirmelerin ve ortak çalışma sonuçlarının sektör kuruluşları ile paylaşılacağını belirterek bu gündem maddesi kapatılmıştır.

Karar No: 4 TÖSHİD başkanlığında ilgili paydaşların, uçak içerisinde kaç tane engelli veya hareket kabiliyeti kısıtlı yolcu olmasına/taşınmasına dair bir çalışma yapılarak Genel Müdürlüğümüze sunulması.

e-Nabız sistemi içerisinde vatandaşların engel durumuyla ilgili verinin mevcut olup olmadığı konusunun Sağlık Bakanlığı' na sorulması.

Havaalanları Daire Başkanlığından Sertan ALBUZ tarafından, yukarıda belirtilen kararlar ilgili açıklamalar yapıldı. Şöyle ki, bir önceki toplantının önemli gündem maddelerinden bir tanesi de engelli yolcuların havalimanındaki uygulamaları ve bu uygulamalarda yaşanan aksaklıklardı. Konunun önemine binaen aynı maddeye, bu yıl yaptığımız toplantının gündem maddeleri içerisinde yine yer verdik. Engelli olmayan yolcular tarafından çok fazla sayıda tekerlekli sandalye talep edilmesi, gerçek anlamda ihtiyacı olan yolcuların bu hizmetten yararlanamamasına sebep oluyordu. Bu kapsamda, TÖSHİD tarafından bir çalışma yapılması

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

istenmişti, ancak geçen süre içerisinde böyle bir çalışmanın yapıp yapılmadığını, yapıldı ise Genel Müdürlüğümüzle paylaşılmadığını belirtmek isterim. Hava aracı içerisinde kaç tane bebek yolcunun veya canlı hayvanın taşınacağı belli olmasına karşın, hareket kabiliyeti kısıtlı yolcunun kaç tane olacağına ilişkin net bir bilgiye sahip değiliz. Bu arada, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünden, 147. HANKOK toplantısında görüşülmek üzere bir gündem maddesi de gönderilmişti. Gündem önerisinde, Türk Hava Yolları A.O. tarafından hazırlanan “Engelli ve Hareket Kabiliyeti Kısıtlı Yolcu Uygulamaları” prosedüründe, Dar gövdeli uçaklarla icra edilecek seferlerde maksimum 8 adet WCHC/R/S commentli yolcu, geniş gövdeli uçaklarla icra edilecek olan seferlerde ise maksimum 16 adet WCHS/R/S commentli yolcu kabul edilir. Belirtilen sayılardan fazla talep olması halinde acil durumda yolcuların uçaktan emniyetli ve hızlı şekilde tahliyelerini sağlamak ve uçuş emniyetini geliştirmek amacıyla talep kabul edilmeyecek ve yolcunun alternatif sefere yönlendirmesi sağlanacaktır denilmektedir. Ancak, yolcular uçak bileti alım sürecinde bir uçakta kaç kişinin tekerlekli sandalye talebinde bulunduğunu bilmediği için uçak saatinde prosedürde belirtilen sayılardan fazla engelli/hareket kabiliyeti kısıtlı yolcu olması durumunda Türk Hava Yolları A.O. tarafından bahse konu prosedür kapsamında tekerlekli sandalye talebi karşılanamamakta ve yolcu alternatif sefere yönlendirilmektedir. Bu durum hem yolcu mağduriyetine hem de son anda bu durumu öğrenen yolcu ve yakınlarının zaman zaman kontrolünü kaybetmeleri sonucu havalimanında ses yükselmelerine, gerginliğe ve münakaşaya yol açabildiği belirtilerek bu tür sorunların azaltılmasına ilişkin görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yer İşletme Grup Başkanı ve TÖSHİD temsilcisi Boğaç UĞURLUTEĞİN söz alarak, şimdi bu engelli değil aslında yürüme zorluğu olan yolcuların taşınması diye literatürde geçiyor. Engelli yolcular zaten kendi durumlarını bildikleri için onlar önceden rezervasyon yapıyor. Engelli yolcuların taşınması ile ilgili de herhangi bir sıkıntımız yok aslında. Problem, yaş itibariyle daha yaşlı ve yürüme zorluğu olan yolcularda. Yolcuların tamamının bir engel teşkil etmeden boşaltma hızına erişebileceği süre hesaplanır ve burada kabin memuru sayısı çok esas. Yapılan istatistik çalışmalar sonucunda, orta gövde uçaklar için kabin memuru sayısı ve yolcu kapasitelerini göz önünde bulundurarak 8 ile sınırlandırdık ve bunu Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'ne de bildirimini yaptık. Burada tabii bilet almadan önce yani rezervasyon sırasında müdahale etmek çok önemli. Biletleme işlemi gerçekleşikten sonra denied durumuna düşüyor. Geniş gövde veya diğer dar gövde hava araçlarına sahip olan havayolu kuruluşlarının temsilcileri aynı görüşte midir? Onlara da sormak gerekecektir diye düşündüğünü belirterek sözlerine son vermiştir.

Havaalanları Daire Başkanlığından Sertan ALBUZ tarafından, bir önce ki toplantının kararlarından biri olan “e-Nabız sistemi içerisinde vatandaşların engel durumuyla ilgili verinin mevcut olup olmadığı konusunun Sağlık Bakanlığı’na sorulması.” kararına ilişkin yapılan çalışmalar hakkında bilgi verildi. Sağlık Bakanlığı Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ile Genel Müdürlüğümüz arasında yapılan görüşmelerde, engelli veya hareket kabiliyeti kısıtlı yolcuların tekerlekli sandalye kullanım ihtiyacını e-devlet üzerinden veya aile hekimliği üzerinde bir notla sisteme işlenmesinin yararlı olacağına ilişkin karar alınmıştı. Ancak, COVID-19 pandemisi ve sonrasında yaşanan deprem felaketi, bu projenin hayata geçmesini ötedi. Bu toplantıda, bu konuyla ilgili bir karar alınarak, Sağlık Bakanlığı ile tekrar çalışma yapılarak bu yöntemin veya daha uygun başka yöntemlerin hayata geçirilmesi sağlanacaktır. **(KARAR 2)**

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK tarafından, havayolu kuruluşlarının rezervasyon sistemlerinde yer alan emekli, öğretmen, öğrenci v.b. tanımlamaların yapıldığı gibi, engelli veya hareket kabiliyeti yolcular için de bu tür bir iyileştirmenin yapılması ve hizmet verilmesi noktasında e-devlet sistemi üzerinde yapılan çalışmalara Sağlık Bakanlığı ile son şeklinin verileceği ifade edilmiştir. **(KARAR 2 Devamı)**

Toplantı katılımcıları tarafından gündeme getirilen diğer bir konu ise, tekerlekli sandalye hizmeti kullanan yolcuların yolcu giriş kapılarındaki sirkülasyonunun ve yolcu trafiğinin rahat ve verimli bir şekilde devam etmesini teminen gidişte ilk olarak uçağa alınmaları ve gelişte ise uçaktan son olarak çıkış yaptırılmaları. Tekerlekli sandalye kullanılmasının yolcular için büyük bir konfor sağladığı bilinen bir gerçek. Yolcu uçaktan ilk önce iniyor, ayrıcalıklı olarak pasaport noktasından geçiriliyor ve ailesine teslim ediliyor ve tabii bagajlarına da yardım ediliyor. İstanbul veya diğer havalimanlarına geldiğinizde fark ediyorsunuz. Uçak kapı açar açmaz 8 tane önünüzde tekerlekli sandalye ile sıra sıra bekleyen görevliler var. Uçağın boşalmasını da engelliyor, ground time sürelerinin uzamasına sebep oluyor. Bu toplantıda, alınabilecek bir karar ile kesin olarak uygulanması sağlanabilir.

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yer İşletme Grup Başkanı ve TÖSHİD temsilcisi Boğaç UĞURLUTEĞİN, tekerlekli sandalye talebi olan yolcunun uçağa ilk binip son inmesi konusu önemli ancak daha önemli olan, bu tür yolcuların rezervasyon sırasında kendilerini belirtecek bir sistemin getirilmesi. Çünkü planlama belki de bu işin en önemli kısmı. Rezervasyon kısmında bir kısıtlama olursa, havayolu kuruluşları planlamalarını daha etkin yapacak dolayısıyla herhangi bir yolcu mağduriyeti ve gecikme yaşanmayacağını ifade etmiştir.

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK tarafından, konuyla ilgili uçak içerisinde belirlenmiş tekerlekli veya hareket kabiliyeti kısıtlı yolcu sayıları ile ilgili bir komisyon kurulması, belirlenen sayıdan fazla sayıda yolcu çıkması halinde ilgili yolculara yaptırım uygulanabilmesi teminen bir çalışma yapılması konusunda karar almıştır. **(KARAR 2 Devamı)**

Havaalanları Daire Başkanlığından Sertan ALBUZ tarafından, bir önce ki toplantıda ele alınan ve sonuçlandırılan diğer kararlarla ilgili katılımcılara bilgi verilmiş ve son karar olan “İGA İşletmesinin İstanbul Havalimanında Gümrük yetkililerinin shut altında gelen uçaktaki yolcuların bagajlarını ararken yaşanan gecikmelerin analiz edilmesi ve Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi” ne ilişkin kararlar ilgili katılımcılara söz verilmiştir.

İGA İstanbul Havalimanı İşletmesinden APOC & Terminal Operasyonları Direktörü Fatih MERE tarafından, gümrük yetkilileri tarafından arama yapılacak ülkelere her geçen gün yenilerinin eklendiği ve bagajlarını bekleyen yolcuların bagaj alma sürelerinin giderek arttığı ifade edilmiştir. Tabii ki, işletme olarak bu aramaların yapılmamasını istemek gibi bir durumlarının olmadığını, ancak arama sayılarına paralel olarak personel ve ekipman sayılarının da artırılmasının gerekli olduğu vurgulanmıştır. Aksi durumda, 45 dakikayı aşan sürelerle ilgili her gün şikayet alıyoruz ve bu şikayetler CİMER üzerinden de ayrıca gönderiliyor. Genel olarak iki konuyu ön plana çıkarmakta fayda görüyorum, birincisi gümrük işlemlerinin hızlandırılması, diğeri ise yasa dışı ticaretle mücadele.

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünden Analiz ve Hedefleme Daire Başkanı Selçuk DELİGÖZ tarafından, konunun sadece gümrük yetkilileri ile ilişkilendirmenin konunun çözümü noktasında eksik kaldığı ifade edilmiştir. Bazı durumlarda yakalamaların geçmişini incelemek istediğimizde Emniyet yetkilileri ile görüşmelerde bulunulması gerekiyor, kamera kayıtlarına bakmak istediğimizde, bazen kameraların her açıyı göstermediğini fark ediyoruz, bu da incelemelerin zaman almasına sebep olduğu belirtilmiştir.

Diğer katılımcılar da, yaşanan bir başkan aksaklığın ise, uçakların tamamının bagaj aramasına tabi tutulmasının olduğu belirtilmiştir. Kıbrıs uçuşlarında özellikle tüm bagajların x-ray taramasına tabi tutulması, bagajını zamanında alamayan yolculara güvenlik kapsamında bazı incelemelerin yapıldığının ifade edilememesi, yolcu şikayetlerini artırmakta, işletmeler olarak belirlenen hedeflere ulaşmalarında sıkıntı yaşamalarına sebep olduğu belirtilmiştir.

Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğünden Analiz ve Hedefleme Daire Başkanı Selçuk DELİGÖZ tarafından, özellikle gecikmelerin çok yaşandığı uçuşların kendileri ile paylaşılması durumunda konunun inceleneceği ve gerekli bilgilendirmelerin taraflarınca yapılacağı ifade edilmiştir.

Havaalanları Daire Başkanlığından Sertan ALBUZ, bir önceki toplantıda ele alınan ve karara bağlanan gündem maddeleri ile görüşlerinin alındığını belirterek, bu toplantının gündem maddelerine geçileceğini ifade etmiştir.

ICAO Ek-9 çerçevesinde oluşturulan FAL Panel' in alt çalışma gruplarında yürütülen çalışmalara katılım sağlanması ve bu gruplarda alınması muhtemel kararlara ilişkin olarak ülkemizde bir çalışma grubu oluşturulması. Konuyla ilgili olarak, Genel Müdürlüğümüz tarafından ilgili tüm kurumlara resmi yazı gönderilecek ve konusunda uzman personelin isim ve iletişim bilgileri istenerek bir komite kurulması sağlanacaktır. **(KARAR 3)**

Diğer gündem maddesi olan “ Hava kargo yoluyla yapılan ticaretin kolaylaştırılması kapsamında, kurumsal iş birliği alanlarının artırılması ve Yetkilendirilmiş Yükümlü ile Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülen Bilinen Gönderici ve Yetkili Acente sertifikalarının uyumlaştırılması” konusu ile ilgili görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Bu kapsamda, Genel Müdürlüğümüz Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığı ile Gümrükler Genel Müdürlüğü arasında yapılan görüşmelerin sonuçlandırılması ve sonrasında gerekli olması halinde sektör paydaşları ile bir toplantı yapılması kararına varılmıştır. **(KARAR 4)**

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yer İşletme Grup Başkanı ve TÖSHİD temsilcisi Boğaç UĞURLUTEĞİN tarafından toplantıda görüşülmek üzere “ Yurt dışına uçuş devamını yapmak üzere veya uçak almak üzere görevli çıkan uçucu ekipler, yurt dışı çıkış harcından muaf olmalarına rağmen, biletli olarak yolcu geçiş pasaport çıkış noktalarının kullanıldığı durumlarda harç yatırması istendiği ve bu konunun tekrar değerlendirilerek pasaport geçişlerinde kontrol yapan emniyet müdürlüğü yetkililerinin istisnaların ne şekilde kabul edileceğinin netleştirilmesi” konusunu gündeme getirilmiştir.

Bilindiği üzere, 5597 sayılı Kanun kapsamında hazırlanan “Yurt Dışına Çıkış Harcı Uygulama Genel Tebliği” içerisinde yer alan 4 üncü maddenin “d” bendi “ Yurt dışına ticari amaçla sefer

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

yapan kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma ve yük taşıma araçlarının mürettebatı olanlar,” yurt dışı çıkış harcından muaftır hükmü kapsamında, pas uçan uçuş ekibinden yurt dışı çıkış harcı talep edilmemesi gerektiğini vurgulamıştır. Konuyla ilgili söz alan, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünden Komiser Yekta CAYMAZ, İstanbul ilinde yer alan havalimanlarında uygulamanın bu şekilde yapıldığı ifade edilmiş, diğer havalimanlarında yaşanan sıkıntıların ne tür sıkıntılar olduğu ifade edilirse yerel bazda gerekli hatırlatmaların ilgili şehirlerdeki yetkililerle de paylaşılacağı belirtilmiştir. Bununla birlikte, İstanbul Havalimanında uygulandığı gibi, havayolları tarafından pas uçuş ekibi olarak General Declaration formuna ismi yazılan uçuş ekiplerinden yurt dışı harç pulu alınmaması gerektiğine ilişkin hatırlatmaların taraflarınca yapılacağı ifade edilmiştir. **(KARAR 5)** Ayrıca, Gelir İdaresi Başkanlığından katılım sağlayan personel tarafından da gerekli bilgilendirmelerin Genel Müdürlüklerinin ilgili birimine aktarılacağı belirtilmiştir.

Havaalanları Daire Başkanlığından Sertan ALBUZ tarafından diğer bir gündem maddesi olan “ Havalimanlarında pasaport polislerinin 7/24 bulundurulması” maddesine geçilmiştir.

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yer İşletme Grup Başkanı ve TÖSHİD temsilcisi Boğaç UĞURLUTEĞİN tarafından konuyla ilgili detaylar paylaşılmıştır. Şöyle ki; “pasaport polisi olarak görev alan emniyet yetkililerinin özel günlerde (maç günleri, sınavlar v.b.) dış görev olarak bu tür organizasyonlarında görev verilmesi. Tabii planlamalar, İl Emniyet Müdürlüklerince yapılıyor ve polis memuru personelin bu tür görevleri kabul etmeme gibi bir şansları olmuyor. Ancak, bu personel dış görevle görevlendirildiklerinde pasaport geçişlerinde çok fazla sıra oluşuyor ve yolcu mağduriyetleri, uçak gecikmeleri yaşanabiliyor. Mümkün ise, havalimanlarında görev yapan emniyet yetkililerinin bu tür dış görevlere planlanmamasını talep ediyoruz.”

Sonrasında, Favori Çukurova Havalimanından Genel Müdür Yardımcısı Göksu GÜNEY tarafından, yeni açılan bir havalimanı olduklarını ve son derece gündemde yer aldıklarını ifade ederek, 3 aydır pasaportların kapalı olması, uçuştan 2 saat önce açılması veya Boğaç Bey’ in belirttiği gibi dış göreve giden pasaport polislerinin görev dönüş istirahat sürelerinin planlanmasından kaynaklı sorunlarla Havalimanlarının karşı karşıya olduğu belirtilmiştir. Konunun HALİNKOK toplantılarında da ele alındığını, Mülki İdare Amirliği tarafından konunun hassasiyetle takip edildiği ifade edilmiştir. Havalimanlarının Mersin’ de olması sebebiyle pasaportta uzmanlaşmış personel bulmanın zor olduğu, üstelik mevcut personelin de dış göreve görevlendirilmesi sonrasında istirahat süresinin verilmesinin pasaport geçişlerinde uzun kuyruklara sebep olabileceği belirtilmiştir. Taleplerinin, en azından pasaport geçişlerinde uzun kuyrukların önlenmesi adına iki tane pasaport geçişinin açık kalması şeklinde personel planının yapılması olacaktır diyerek sözlerine son vermiştir.

Konuyla ilgili İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünden İl Emniyet Müdür Yardımcısı 2. Sınıf Emniyet Müdürü Özgür YILMAZ söz almıştır. Hem İstanbul Havalimanından hem de Atatürk Havalimanından sorumlu olduğunu dile getiren Özgür YILMAZ tarafından, uygulamalarla ilgili katılımcılara bilgi verilmiştir. İl Emniyet Müdürlüğünden talep geldiğinde, öncelikle görevlendirmelerin diğer birimler tarafından karşılanmasına ilişkin planlamalar yapıldığı, pasaport geçişlerinde görev yapan personelin son olarak görevlendirmelere dahil edildiği ifade edilmiştir. İstanbul Havalimanı dışında bazı şehirlerde, personelin sayıca az olmasından

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

kaynaklı bazı problemler yaşandığını yapılan açıklamalardan anladığını, İstanbul özelinde bu tür bir sorun yaşanmadığı vurgulanmıştır. Sorun yaşanan havalimanlarında, ilgili Mülki İdare Amirliklerince uygun bir şekilde çözüm bulunabileceği ifade edilmiş ve planlamaların havalimanlarında aksaklığa sebep olmayacak şekilde sonuçlandırılabilmesi belirtilmiştir.

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK tarafından, Genel Müdürlüğümüz bünyesinde hayata geçirilen Kurumsal Dönüşüm Modeli kapsamında, pasaport geçişlerinde görev yapan/yapacak emniyet personelinin almış olduğu eğitimler üzerinde bir çalışma yapılması ve söz konusu personelin sistem üzerinden eğitimlerini alarak personel eğitim ihtiyaçlarının karşılanması yönünde yaşanan sıkıntıların ortadan kaldırılabilmesi ifade edilmiştir. **(KARAR 6)**

Toplantı süresince ele alınan konularda, özellikle İstanbul Havalimanında çok fazla sorun yaşanmadığı, yaşanan sorunlara ilişkin de ilgili tüm kurum ve kuruluşlar tarafından çok hızlı şekilde çözüm yolu bulunduğu ifade edilmiştir. Ancak, bilindiği üzere HANKOK toplantıları ülkemizde faaliyet gösteren tüm havalimanlarında yaşanan sorunların ele alındığı toplantılar olup, tüm havalimanlarında yaşanan sorunların görüşülebilmesi ve sonuç alınmasının beklendiği önemli bir komitedir. Bu kapsamda, HALİNKOK toplantılarının her havalimanında etkin olarak gerçekleştirilmesi, o komitelerde çözüm bulunamayan konuların HANKOK gündemine alınmasının önem arz ettiği vurgulanmıştır.

Toplantının diğer gündem maddesi olan “İstanbul Havalimanı Dış Hatlar Gelen Yolcu Salonu” nda Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı veznelerde yalnızca nakit ödeme kabul edilmesinin yolcularda ciddi mağduriyetlere sebep olduğu ve bu mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla, söz konusu veznelerde nakit haricinde de ödeme yöntemleri sağlanarak ödeme seçeneklerinin çeşitlendirilmesinin değerlendirilmesi” konuyla ilgili görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Konuyla ilgili Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı Ali YILMAZ, “İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı ile İstanbul Havalimanı’ nın, vize, harç ve ceza işlemlerini gerçekleştirmek için Bakanlıklarından pos cihazı talebinde bulunulduğunu, ayrıca söz konusu tahsilatların, saymanlıklarındaki veznelerde nakit olarak tahsil edildiğini ifade etmiştir. Muhasebe sistemiyle doğrudan entegre vaziyette çalışan ortak pos cihazı denilen iki adet pos cihazını Sabiha Gökçen Havalimanına gönderildiği belirtilmiştir. Ortak POS cihazı, yapılan tahsilatların ne için yapıldığını gösterebilen ve pos cihazından detaylarıyla çıktı alınabilen cihazlardır. Ancak, POS cihazlarının kullandığı internet altyapısı ya da sistem gereksinimleri havaalanı internet altyapısı ile çakıştığından, tahsil edilen tutarların boş yazdığından otomatik olarak yansımaması nedeniyle işlemlerin gerçekleştirilemediği belirtilmiştir.”

Katılımcılar tarafından konuyla ilgili fikirleri beyan edilmiş ve standart pos cihazlarının kurulumunun yapılması durumunda internet altyapısına bakılmaksızın kredi kartı ile tahsilat işlemlerinin gerçekleştirilebilmesinin mümkün olacağı ifade edilmiştir.

Sonrasında, Genel Müdür Yardımcısı Ali YILMAZ tarafından, İstanbul Havalimanı ve Sabiha Gökçen Havalimanı işletmecileri tarafından konuyla ilgili Hazine ve Maliye Bakanlığına resmi yazı yazılması ve standart poz cihazları kullanılmasına yönelik talepte bulunmaları halinde, Bakanlıklarınca bu imkânın sağlanabileceği belirtilmiştir.

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK, POS cihazları ile havaalanı internet altyapılarının neden konuşmadığının anlaşılması ve yaşanan sorunun çözülebilmesi adına Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile Muhasebat Genel Müdürlüğü yetkilileri ile bir toplantı ve/veya görüşme planlamasının iyi olacağını belirtmiştir. **(KARAR 7)**

Toplantının ilk gününde bahsi geçen, bir önceki toplantı kararları içerisinde yer alan ve bu toplantıda gündem olarak belirlenen “Engelli veya hareket kabiliyeti kısıtlı yolcuların tekerlekli sandalye ile taşınmasına ilişkin uygulamalar” konusuna ilişkin görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Bununla ilgili olarak söz alan Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünden Hakan ÇÖL, özellikle doğu meydanlarından kalkış yapan uçaklarda yer alan yolcuların İstanbul Havalimanına inişlerinde tekerlekli sandalye talep etmeleri, havalimanlarında kargaşaya ve sıkıntılara yol açmakta. Bu tür aksaklıkları yaşadığını düşünen, aslında havayollarını, terminal işletmecilerini sıkıntıya sokan bu plansız tekerlekli sandalye taleplerinin karşılanamaması, CİMER şikayetlerine konu edilmekte ve işletmeciler olarak zor durumda kalmaktayız. Bu sorunların çözümü için toplantının ilk gününde belirlenen caydırıcılar, ihtiyacı olmadığı halde tekerlekli sandalye talebinde bulunacak yolcu sayılarını azaltacaktır. Bu önlemlerinde haricinde, tekerlekli sandalye kullanmak isteyen yolcular için belli bir ücretlendirme getirilebilir. Yani, koltuk seçimi yapılmak istendiğinde bir ücret ödemesi gerekiyorsa yolcu tarafından, aynı şekilde tekerlekli sandalye talep etmesi durumunda da bir ücret ödemesine ilişkin bir önerileri olduğu ifade edildi. Bununla birlikte, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca verilen “Erişilebilirlik” sertifikasına ilişkin gerekliliklerin çok ağır olduğu, bu gereklilikleri karşılamamanın neredeyse artık bir lüks olduğu ifade edilmiştir. Konuyla ilgili olarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkililerinin ve terminal işletmecilerinin katılacağı ve Genel Müdürlüğümüzün başkanlığında bir toplantı yapılması talep edilmiştir.

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK, rezervasyon sırasında durumunu belirtmiş, engelli veya hareket kabiliyeti kısıtlılık durumu Sağlık Bakanlığı ile oluşturulacak ve kişinin e-devletinde görüntülenebilecek durumu olanlar haricinde, son dakika tekerlekli sandalye talebinde bulunacak yolcular için bir ücretlendirmenin yapılabilir olmasının, bu tür talepleri en aza indirgeyebileceğini belirtmiş ve konuyla ilgili bir çalışma yapılmasının yararlı olacağını değerlendirmiştir.

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yer İşletme Grup Başkanı ve TÖSHİD temsilcisi Boğaç UĞURLUTEĞİN söz almış ve bu konunun kendisinin tez konusu olduğunu ifade ederek, her insanın potansiyel bir engelli olduğunu vurguladı. Sonuçta, bu hizmetten yararlanan yolcuların akülü araçlarla terminal içerisinde seyahat ettiklerini, pasaport kontrol noktasından öncelikli geçirilerek uçağa kadar götürüldüklerini dolayısıyla da özel hizmet sınıfından bir hizmet olduğunun unutulmaması gerektiğini ifade etmiştir. Körük pozisyonu haricinde açık park pozisyonunda bulunan hava araçlarına götürülen engelli ya da hareket kabiliyeti kısıtlı yolcular için yer hizmetleri kuruluşlarının bünyesinde bulunan ambulift’lerin kullanıldığı ve bu araçlar için de yer hizmetleri kuruluşlarına ödemeler yapıldığı düşünülürken, bu tür hizmetlerin ücretli olması gerektiğini düşündüklerini belirtmiş ve belli bir dönem ücretlendirme yapılarak yolcuların disipline edildiğini beyan etmiştir. Ancak, zaman içerisinde hem Devlet Hava

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü hem de Genel Müdürlüğümüzden konuyla ilgili ikazlar alındığı ifade edilmiş ve ücret alınma uygulanmasının sonlandırıldığı belirtilmiştir.

Sonrasında Mavi Gök Havacılık Yer İşletme Müdür Yardımcısı Bünyamin GİDER konuyla ilgili şirket uygulamalarından bahsetmiştir. Kuruluşlarının kendilerinin bilet satan bir havayolu kuruluşu olmadıklarını ve acentelar üzerinden bilet satışı yaptıklarını ifade etmiş ve Avrupa uçuşlarında 48 saat öncesinden tekerlekli sandalyeli yolcu sayılarını bildirmek zorunda olduklarını söylemiştir. Tabii kış aylarında da Umre uçuşları yapıyoruz. Şirketlerinin internet sayfasında Avrupa veya Umre uçuşları diye ayırım yapmadan, 48 saat önceden bildirilmesi gerekmektedir diye bir ifade eklendiğini belirterek kısmen de olsa bu sorunu çözdüklerini belirtmiştir.

TAV Ege Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.’ den İşletme Koordinatörü Işlay NARİN tarafından, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından verilen Erişilebilirlik sertifikalarına ilişkin kılavuzların gerekliliklerinin çok ağır olduğu, söz konusu gereklilikleri yerine getirmek için tabiri yerinde ise yeniden bir terminal yapmanın maliyeti ile aynı olacağı vurgulanmıştır. Bu çerçevede, Genel Müdürlüğümüz başkanlığında, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile havayolları, terminal işletmecileri ve ilgili diğer kuruluşların katılımı ile bir toplantı planlamasının yapılması önerisi getirilmiştir.

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK, söz konusu öneri ile ilgili olarak, Genel Müdürlüğümüz başkanlığında bir komisyon oluşturulmasını ve sektör tarafından gündeme getirilen konularla ilgili Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkilileri ile toplantı yapılmasını kararlaştırmıştır. **(KARAR 8)**

Sonrasında diğer bir gündem maddesi olarak belirlenen “HALİNKOK” toplantılarının yapılması ve Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi” konusu ele alınmıştır.

Konuyla ilgili olarak Havaalanları Daire Başkanlığından Sertan ALBUZ tarafından, ICAO tarafından Genel Müdürlüğümüze gerçekleştirilen Güvenlik Denetiminde, HALİNKOK toplantı kayıtlarına ilişkin bulgu yazıldığı ifade edilmiş ve havaalanlarında söz konusu toplantıların yapılmadığını veya yapılıyor ise kayıt altına alınmadığını tespit edildiğini vurgulamıştır.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünden Hakan ÇÖL tarafından, 50’ ye yakın havalimanının Genel Müdürlüklerince işletildiğini, bu havalimanlarından da 12 veya 13 tanesinden HALİNKOK toplantılarına ilişkin sonuç raporlarının geldiğini, diğer havalimanlarından ise “herhangi bir gündem maddesi olmadığından toplantı sonlandırılmıştır” ifadelerini içeren raporlar geldiğini belirtmiştir. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce gündem önerilerinin oluşturulmasının, her havalimanı için rehber bir doküman olabileceğini ve her havalimanı genel çerçevesi belirlenmiş toplantı gündem maddeleri üzerinden fikir alışverişinde bulunarak toplantı kayıtlarının Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne gönderilebileceği ifade edilmiştir.

Diğer Havalimanı veya Terminal işletmecilerince HALİNKOK üyeleri ile AOC üyelerinin bir çok havalimanında aynı üyelerden oluştuğu, HALİNKOK konularının aslında AOC toplantılarında görüldüğü, dolayısıyla HALİNKOK toplantılarında görüşülecek ilave bir

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

husus kalmadığından, herhangi bir gündem maddesi olmadığından toplantı sonlandırılmıştır diyerek toplantı kayıtlarının imzalandığı belirtilmiştir.

Bunun üzerine Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK, Genel Müdürlüğümüz bünyesinde kullanılmakta olan ctm sistemi üzerinden yeni bir ara yüz oluşturularak HALİNKOK toplantılarının gündemlerinin sistem üzerinden oluşturulmasını ve havalimanı ve/veya terminal işletmecilerinin gündemlerini ve toplantı sonuçlarını ctm üzerinde oluşturulacak HALİNKOK ara yüzüne girilerek, tüm havalimanlarının sisteme girişlerinin sağlanması kararını almıştır. **(KARAR 9)**

Son olarak, gündem dışı konuları görüşmek üzere katılımcılara söz verilmiştir. Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yer İşletme Grup Başkanı ve TÖSHİD temsilcisi Boğaç UĞURLUTEĞİN, “Yurtdışı çıkış harcı ödemelerinin bankalar üzerinden ve/veya dijital ortamda uçuştan önce yapılması, havaalanlarında Ocak 2025 itibarı ile basılı pul satın alma işleminin sona ereceğinin ulusal ve yerel basında, sosyal medya mecralarında ve kamu spotu gibi imkanlarla kamuoyuna duyurulması” konusunu gündeme getirmiştir.

Konuyla ilgili Muhasebat Genel Müdürlüğü ve sektör temsilcileri arasından fikir alışverişinde bulunulmuş, Ocak ayının ilk günü de dahil olmak üzere diğer günlerde de sorun yaşanmaması için alınacak tedbirler görüşülmüştür. Yapılan karşılıklı görüşmelerin sonrasında, Muhasebat Genel Müdürlüğü yetkililerinin Bakanlıklarıyla görüşerek havacılık sektörünü bilgilendirmesi kararı alınmış olup, Genel Müdürlüğümüzce durum takip edilecektir. **(KARAR 7 Devamı)**

Toplantıda görüşülen diğer bir madde ise “ Dış Hat uçuşlarda pasaporttan geçmesine rağmen bir şekilde uçuşunu kaçıran yolcuların çıkış işlemlerinin kolaylaştırılması (özellikle duty free alışveriş yapan yolcuların çıkış iptal işlemlerinde ilave bir bürokrasi oluşmaktadır.)” hususudur.

Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü ile sektör temsilcileri arasında yapılan görüşmeler sonucunda, söz konusu duruma ilişkin detayların Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğüne resmi yazı ile iletilmesi ve takibinin ilgili Genel Müdürlükçe yapılacağı belirtilmiştir.

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yer İşletme Grup Başkanı ve TÖSHİD temsilcisi Boğaç UĞURLUTEĞİN tarafından gündeme getirilen son konu ise, “ DHMİ ve YİD modeli ile işletilen havalimanlarında iç hat arındırılmış salona geçişlerde yeni kimlik veya ehliyetlerin okutulması dijital geçişin sağlanması için gerekli altyapının oluşturulması için çalışma başlatılması (Hali hazırda Sabiha Gökçen, İstanbul, Antalya, Adnan Menderes Milas-Bodrum ve Esenboğa havalimanlarında uygulanan bu kolaylığın tüm havaalanlarına yaygınlaştırılması hem uçuş güvenliği, hem yolcu memnuniyeti hem de operasyonel süreçler anlamında çok faydalı olacaktır)” hususudur.

Terminal işletmecileri ve diğer katılımcıların konuyla ilgili görüşleri alındıktan sonra Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK tarafından, söz konusu hususla ilgili çalışmaların başlatılmasında fayda olacağı değerlendirilmiş ve bunu tavsiye olarak ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilmesine ilişkin karar alınması talimatını vermiştir. **(KARAR 10)**

23-24 Aralık 2024 147.HANKOK TOPLANTISI SONUÇ RAPORU

İstanbul Havalimanı Başmüdüğü Abdullah Enis EKER, havalimanında görevli personelin, işi gereği çok fazla dışarı çıkması gerekebildiği, dolayısıyla elinde herhangi bir bagaj ya da çanta olmayan personelin, personel giriş kapılarında (ilk giriş noktasında, kara tarafındaki personel giriş kapıları) herhangi bir aramaya maruz kalmadan güvenlik noktalarından geçmesi önerisinde bulunmuştur. **(KARAR 11)**

Söz konusu talep, Emniyet Genel Müdürlüğü yetkililerince değerlendirilmiş olup, böyle bir kararın alınabilmesi için söz konusu önerinin Merkez Güvenlik Kurulunda görüşülmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir. Merkez Güvenlik Kurulunda görüşülmesi konusunda mutabık kalınan bu hususa ilave olarak, yine aynı kurulda gündeme alınması istenen diğer bir konu ise Antrepo ve Kargo Terminallerinin ayrıştırılmasıdır. Bu iki hususun Merkez Güvenlik Kurulu gündemine alınması için çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir. **(KARAR 11 Devamı)**

Genel Müdürümüz Prof. Dr. Kemal YÜKSEK tarafından, katılım sağlayan ve toplantıya fikirleriyle katkı sağlayan kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör temsilcilerine teşekkür edilmiş ve toplantı sonlandırılmıştır.

EK-1:

- Toplantı Katılımcı Listesi

147. HANKOK KATILIM CETVELİ

KONU:	147. HANKOK TOPLANTISI	YER:	MARRIOTT HOTEL ŞİŞLİ	TARİH:	23-24 ARALIK 2024
--------------	------------------------	-------------	----------------------	---------------	----------------------

ADI SOYADI	KURUM	GÖREV
Kemal YÜKSEK	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	Genel Müdür
Sertan ALBUZ	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	Müdür Vekili
Candan USLU	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	Mühendis/Teknik Denetçi
Necdet Uğur Özkan	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	Mühendis
Nuri Balçık	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	Havacılık Uzmanı
Mehmet Ali SEVİNÇ	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	Memur
Orhan ŞEN	EGM-İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü	3.Sınıf Emniyet Müdürü
Mehmet Yusuf ERDOĞAN	EGM- Özel Güvenlik Denetleme Başkanlığı	Başkomiser
Yekta CAYMAZ	EGM- İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü	Komisier

147. HANKOK KATILIM CETVELİ

KONU:	147. HANKOK TOPLANTISI	YER:	MARRİOTT HOTEL ŞİŞLİ	TARİH:	23-24 ARALIK 2024
--------------	------------------------	-------------	----------------------	---------------	----------------------

ADI SOYADI	KURUM	GÖREV
Necmettin AYAS	EGM-Koruma Daire Başkanlığı	Komiser
Muhammet Furkan SOLMAZ	EGM-Göçmen Kaçakçılığıyla Mücadele ve Hudut Kapıları Daire Başkanlığı	Komiser Yardımcısı
Murat ÇERÇİ	EGM-Koruma Daire Başkanlığı	Polis Memuru
Cem Özoğlu	Göç İdaresi Başkanlığı Sınır Yönetim Genel Müdürlüğü	Sınır Kapıları Daire Başkanı
Aydan Erdoğan	Göç İdaresi Başkanlığı Sınır Yönetim Genel Müdürlüğü	Taşıyıcıların Yükümlülükleri Çalışma Grup Başkanı
Duran CONA	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI(Yatırım İşletmeler Genel Müdürlüğü)	Seyahat Acentaları Daire Başkanı
Doğa ENÇ	Gelir İdaresi Başkanlığı	Müdür
İrem İGNAK	Gelir İdaresi Başkanlığı	Gelir Uzmanı

147. HANKOK KATILIM CETVELİ

KONU:	147. HANKOK TOPLANTISI	YER:	MARRIOTT HOTEL ŞİŞLİ	TARİH:	23-24 ARALIK 2024
--------------	------------------------	-------------	----------------------	---------------	----------------------

Ali YILMAZ	Muhasebat Genel Müdürlüğü	Genel Müdür Yardımcısı
Semih ŞİMŞEK	Muhasebat Genel Müdürlüğü	Daire Başkanı
Dr. Osman Kan	TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Genel Müdür.
Dr. Fulya KAHRAMAN AYDOĞAN	TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Genel Müdür Yardımcısı
Dr. Aykut Yener Kavak	TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Baştabip
Özge AŞKIN	Gümrükler Genel Müdürlüğü	Ticaret Uzmanı
Selçuk DELİGÖZ	Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü	Analiz ve Hedefleme Dairesi Başkanı
Dr. Suat SEYİTOĞLU	Antalya Havalimanı Mülki İdare Amirliği	Antalya Hudut Mülki İdare Amiri
Mustafa Ünver BÖKE	Milas Bodrum Havalimanı Mülki İdare Amiri	Milas Bodrum Havalimanı Mülki İdare Amiri

147. HANKOK KATILIM CETVELİ

KONU:	147. HANKOK TOPLANTISI	YER:	MARRİOTT HOTEL ŞİŞLİ	TARİH:	23-24 ARALIK 2024
--------------	------------------------	-------------	----------------------	---------------	----------------------

Ali Emre ARVAS	DHMi	Strateji Geliştirme Dairesi Başkan Yardımcısı
Seracettin YILDIRIM	DHMi	Çukurova Havalimanı Başmüdürü
Fatih KOŞAK	DHMi	İzmir Adnan Menderes Havalimanı Başmüdürü
İsa TÜRKMEN	DHMi	İstanbul Atatürk Havalimanı Başmüdürü
Abdullah Enis EKER	DHMi	İstanbul Havalimanı Başmüdürü
Durdali ŞAVKAR	DHMi	Antalya Havalimanı Başmüdürü
Bayram ÖZDEMİR	DHMi	Slot Koordinasyon Merkezi Başmüdürü
Hakan ÇÖL	DHMi	Havalimanları İşletme Şube Müdür Vekili
Dilek TAŞKIN	DHMi	Uzman
Ayhan KARANFİL	HEAŞ	Nöb.Mey.Md.

147. HANKOK KATILIM CETVELİ

KONU:	147. HANKOK TOPLANTISI	YER:	MARRİOTT HOTEL ŞİŞLİ	TARİH:	23-24 ARALIK 2024
--------------	------------------------	-------------	----------------------	---------------	----------------------

Fatih Mere	İGA İstanbul Havalimanı İşletmesi	APOC & Terminal Operasyonları Direktörü
M.İlker Haktankaçmaz	İGA İstanbul Havalimanı İşletmesi	MİA
Gülderen GÜNCÜ	Tav-Gazipaşa	Kara Tarafı Operasyon Müdürü
SELÇUK SEVİNÇ	Zonguldak Havalimanı	Havalimanı Teknik Danışmanı
Cem ÇETEK	Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı	Sorumlu Müdür / Dekan
Emircan ÖZDEMİR	Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı	Dekan Yardımcısı
Rıfat ATASOY	İC İctaş Zafer Uluslararası Havalimanı Yatırım ve İşletme A.Ş.	Genel Müdür V.
Kerem Maybek	İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.	Stratejik Planlama ve Hazine Yönetimi Direktörü
Levent Çelik	İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.	Teknik Hizmetler Direktörü

147. HANKOK KATILIM CETVELİ

KONU:	147. HANKOK TOPLANTISI	YER:	MARRİOTT HOTEL ŞİŞLİ	TARİH:	23-24 ARALIK 2024
--------------	------------------------	-------------	----------------------	---------------	----------------------

Ali Mehmet Uyar	İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.	Operasyon Direktörü
Oğuzhan Karatürk	Fraport Tav	Operasyon ve Güvenlik Direktörü
Şükrü Umut TAYMAZ	YDA Havalimanı Yatırım ve İşletme A.Ş.	Operasyonlar Direktör Vekili
Işıl NARİN	TAV EGE Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.	İşletme Koordinatörü
Alp Karayalçın	Tav-Esenboğa	Genel Müdür Yardımcısı
Emin KAHRAMAN	TAV Milas Bodrum Terminal İşletmeciliği A.Ş.	Terminal İşletme Koordinatörü
Göksu GÜNEY	Favori Çukurova Uluslararası	Genel Müdür Yrd.
Oğuz OFLAZ	Favori Çukurova Uluslararası	Havalimanı Direktörü
Boğaç Uğurluteğin	Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.-TOSHİD	Yer İşletme Grup Başkanı
Numan OLCAR	TÜRSAB	Başkan Başdanışmanı ve TÜRSAB Havayolu

147. HANKOK KATILIM CETVELİ

KONU:	147. HANKOK TOPLANTISI	YER:	MARRİOTT HOTEL ŞİŞLİ	TARİH:	23-24 ARALIK 2024
--------------	------------------------	-------------	----------------------	---------------	----------------------

		Biletleme ve IATA İhtisas Başkanı
Serkan Eren	UTİKAD	UTİKAD Yönetim Kurulu Üyesi / Havayolu Çalışma Grubu Başkanı
Murat YÜZBAŞI	THY	THY A.O Yer İşletme Başkanı
Mert YÜZSEVER	AJET	Genel Müdür Yardımcısı
Kemal İBİŞ	AJET	Yer İşletme Başkanı
Birsen YILMAZ	SunExpress	Yer İşletme Başkanı
Akın KADIOĞLU	SunExpress	Yer İşletme Başkan Yardımcısı
Mustafa Usta	TGS	TGS Kalite ve Yönetim Sistemleri Müdürü
Ali Emre YILDIRIM	TGS	Pazarlama ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı
Mehmet BOZDEMİR	Havaş	Genel Müdür Yardımcısı

147. HANKOK KATILIM CETVELİ

KONU:	147. HANKOK TOPLANTISI	YER:	MARRİOTT HOTEL ŞİŞLİ	TARİH:	23-24 ARALIK 2024
--------------	------------------------	-------------	----------------------	---------------	----------------------

Umut Yüzer	Çelebi	Genel Müdür Yardımcısı
Mehmet Ali Levet KUTAN	THY OPET HAVACILIK YAKITLAR A.Ş.	İkmal ve Operasyon GMY
Cem Volkan SÖNMEZ	Petrol Ofisi A.Ş.	Havacılık Operasyonları Müdürü
Hüseyin Hilmi Aslanoğlu	POTAS	Genel Müdür
Muharrem Kaya	POTAS	Operasyon ve İkmal Direktörü
Toghrol ABASOV	Socar	Havacılık Satış Direktörü
Bünyamin Gider	MGA Airlines	Yer İşletme Müdür Yardımcısı
Hasan Evcil	MGA Airlines	Uyumluluk İzleme ve Emniyet Müdürü